

ZONDAG 24

De goede werken ten opzichte van onze rechtvaardiging

Psalm	143 : 2 en 10
Lezen:	Efeze 2
Psalm	51 : 3 en 4
Psalm	1 : 1
Psalm	27 : 5

Vraag 62: Maar waarom kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid voor God of een stuk daarvan zijn?

Antwoord: Daarom, dat de gerechtigheid, die voor Gods gericht bestaan kan, gans volkomen en der wet van God in alle stukken gelijkvormig zijn moet, en dat ook onze beste werken in dit leven alle onvolkomen en met zonden bevlekt zijn.

Vraag 63: Hoe? Verdienen onze goede werken niet, die God nochtans in dit en in het toekomstige leven wil belonen?

Antwoord: Deze beloning geschiedt niet uit verdienste, maar uit genade.

Vraag 64: Maar maakt deze leer niet zorgeloze en goddeloze mensen?

Antwoord: Neen zij; want het is onmogelijk, dat, zo wie Christus door een waarachtig geloof ingeplant is, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid.

In Marcus 10 vinden we opgetekend, hoe een van de elite van Israël tot Jezus kwam en vroeg: Goede Meester, wat doende zal ik het eeuwige leven beërven? Deze man was rijk in aardse goederen en meende, bij dit alles, rijk te zijn in goede werken bij God. Maar bij het vele aardse goed, wat hij had mogen ontvangen, heeft hij ook een nauw oog voor de onderhouding van Gods geboden. Hij heeft vanaf zijn prille jeugd zijn voeten gezet op het pad van Gods geboden, om in deze weg de zo vurig begeerde vrede voor zijn ziel te kunnen verkrijgen. Maar hij mist deze vrede toch, hoe hij ook worstelt om de wet volmaakt te kunnen houden. Hij stelt zijn vraag aan deze Rabbi Jezus want zó zag hij Hem een leraar, die in het midden van zijn volk wandelde, zoals zo velen. De vraag, die hij stelde openbaart de ongerustheid van zijn hart, want hij zegt niet: Goede Meester, op mijn werken ontvang ik toch zeker het eeuwige leven? Maar hij zegt: wat doende, wat goeds doende zal ik het eeuwige leven beërven? Hij voelde bij al hetgeen wat hij reeds gedaan had voor God, toch nog een bepaalde leegte in zijn ziel. Maar wat moest hij nog

meer doen, om volkomen vrede te verkrijgen?

Dan zegt de Heere tot de jongeling: U weet het, u kent de geboden, u bent al bezig ze te vervullen; onderhoud ze! Hier begint de Heere inzonderheid te wijzen op de onderhouding van de tweede tafel der wet. Niet doodslaan, niet echtbreken, niet stelen, en je ouders gehoorzaam zijn. En dan komt in het hart van deze man de verwachting. Dan kan hij antwoorden: Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jeugd af aan. En dan moet het slot toch eigenlijk worden: nu, dan zult ge het koninkrijk der hemelen beërven. De man wordt echter bitter teleurgesteld in het onderwijs, dat Jezus geeft. Want, dan wijst Jezus terug van de tweede tafel der wet, naar de geboden van de eerste tafel der wet. Hij, die meende aardig zijn pad recht te kunnen houden, wanneer het ging over de onderhouding van de geboden van de tweede tafel; hij werd ook tegenover de geboden der eerste tafel gesteld.

De Heere zegt: Een ding ontbreekt u; Ga heen, verkoop alles, wat je hebt en geef het de armen, en ge zult een schat hebben in de hemel; neem het kruis op, en volg Mij. Hij moest al zijn bezittingen verkopen; al zijn geld de armen geven en dan kruisdrager worden achter Jezus. En die proef kon hij niet doorstaan. En waarom niet? Hing die man meer aan zijn geld, dan aan de hemel? Och neen. Wanneer die man voor de keus gesteld werd, alles te missen op aarde, of de hemel te missen, dan had hij best de hemel gekozen. Maar hij werd voor de keus gesteld: kruisdrager te worden achter Jezus, òf in zijn aardse bezittingen en in zijn vermeende gerechtigheid voort te wandelen. Toen hij kiezen moest voor Jezus, kruisdragen achter Jezus, toen heeft hij er voor bedankt en is bedroefd heengegaan. Wat was eigenlijk de kern van het leven van deze man?

Wel, hij had God niet lief, dàt was het punt, waar het om draaide; hij had zichzelf lief en de hemel en het geluk lief, maar hij had God niet lief. En iemand, die God niet lief heeft, die kan ook de geboden van de tweede tafel van de wet niet vervullen. We kunnen nooit onze naaste liefhebben als we God niet liefhebben. Maar zegt Jacobus, het is onmogelijk, als we God liefhebben, om onze naaste niet lief te hebben. Dat is een vanzelfsheid. Hij gaf niet alleen een schrap door de onderhouding van de geboden van de eerste tafel, maar hiermee veroordeelde deze man zichzelf ook, als niet te willen onderhouden de geboden van de tweede tafel. Want hij bekende hierin, God niet te willen volgen om Zijns Zelfs wil. Hij was bijna zalig en toch voor eeuwig verloren. Hij werd bemind door Jezus om zijn rechte leefwijze, maar toch was hij ten diepste een vijand van God en mitsdien ook van zijn naaste. De discipelen worden bedroefd, als ze dit horen. Ze zeggen: wie kan dan zalig worden? Hoe bezwaarlijk zullen degenen, die goed hebben, ingaan in het koninkrijk der hemelen!

Maar dan spreekt Jezus het verlossende woord tot zijn bedroefde discipelen: Het is bij de mensen wel onmogelijk, maar alle dingen zijn mogelijk bij God. Hij snijdt de weg van het *werkverbond* af, maar daar blijft God niet staan. Hij opent de weg in het *genadeverbond*. Wat door onze zonden verzondigd is, dat

heeft God uit genade weer mogelijk gemaakt, en zal het schenken, dien, die het bereid is. Onze werken, ze zijn niet vol gevonden voor God. Daar spreekt de 24e Zondag van onze catechismus van, die we samen wensen na te gaan. Deze Zondag spreekt ons van de goede werken, ten opzichte van onze rechtvaardiging en we letten daarbij op drie hoofd gedachten:

1. De ongenoegzaamheid der goede werken
2. Het loon op de goede werken beloofd
3. De bron der goede werken

De hervormers worden geestdriftig, als ze spreken over de rechtvaardigmaking, door het geloof, alleen. Wanneer we dit stuk van de christelijke religie gaan behandelen, dan bemerkt men het vuur, dat uit hun schrijven ons tegen komt. Dan bemerkt men, hoe ze alles hebben ingespannen om juist het hart van het Evangelie puntig uiteen te zetten, zodat het voor geen tweeërlei uitleg vatbaar is. Het is alléén door het geloof. Voor ons, is dat een vanzelfsprekendheid, althans in onze belijdenis. In ons leven hebben we er moeite genoeg mee, maar in onze belijdenis gaat het behoorlijk vlot. We weten allemaal wel, dat onze werken onze gerechtigheid voor God niet zijn kunnen en ook geen stuk daarvan. Daar zijn we van jongsaf aan in opgevoed. Dat is een geijkt dogma. Een vastgestelde leerstelling, dat we alleen door genade, door het geloof, kunnen zalig worden.

Maar, dat was bij de hervormers heel anders, die hadden met hun voorgeslachten eeuwen lang geleefd onder het roomse juk. Daar was de theologie op de goede werken aangelegd en steeds meer en meer werd van die enige grondslag, van de rechtvaardigheid, afgeweken. De werken werden met genade vermengd. De roomse kerk kent de rust niet, die in God ligt. Men kent "de verzekerdheid des geloofs" niet. Ja, men loochende het zelfs, dat men verzekerd kon zijn van de zaligheid, zolang men hier op aarde was. Eeuwen lang heeft de kerk in die ban geleefd, onder de beklemmende vrees toch nog eenmaal verloren te gaan; onder de bange twijfel van nooit genoeg gedaan te hebben om voor God te kunnen bestaan. U kunt zich wel indenken, wat het geweest is voor Luther, Zwingli en Calvijn, toen ze door Gods Geest geleid, het licht mochten ontdekken, het licht van □ de rechtvaardigmaking door het geloof □ alleen. Toen knellende banden hun ontvielen en koperen grendelen verbroken werden en ze iets van "de zekerheid des geloofs" mochten ervaren. Wat zal het voor Luther geweest zijn; de man, die het bij uitstek gezocht heeft in de werken der wet. Zie hem in gedachten de Pilatustrap op en af kruipen, in het voor hem zo heilige Rome. Zie hem boete doen in zijn cel en zich geselen dag op dag, om de zonde uit zijn leven weg te drijven, om rein te worden voor God. Maar evenzo dikwijls, als hij zich kastijdde en de zonde uitdreef door alle boetedoeningen, evenzo dikwijls kwam de zware moker van de wet op zijn hart dreunen: "Betaal, wat ge schuldig zijt"!

En wanneer hij negen van de tien geboden volbracht had, dan was daar de

vloek, die ruste op het 10e gebod of op een der andere geboden. En die schuldig is aan één, staat schuldig aan allen. Dan was daar de bange twijfel van zijn hart: nòg tekort, nòg geen verzekering, nòg geen vrede. Tot hij, door de Geest van God geleid werd tot het Evangelie van Jezus Christus en hoorde, *dat de rechtvaardigheid Gods geopenbaard is in het Evangelie, dat God Zijn rechtvaardigheid betoond heeft in Christus Jezus*. En nu zijn diegenen, die in Hem geloven, volkomen vrij. Ze kwamen, als het ware vanuit een muffle kerker, in het klare licht van Gods genade te staan. U kunt wel begrijpen, dat ze daarna voor alles wel hebben willen zwichten, maar voor dit leerstuk nooit. Want hier hing hun leven aan, hier hing Gods eer aan. Het ging rechtstreeks om de kroon van Koning Jezus. En, wie de verlossende kracht van Zijn bloed ervaren heeft, die gunt Hem al de eer; al kunnen we het Hem niet brengen, zolang we op deze wereld zijn.

Daarom dit hun geestdriftig schrijven, als het gaat om de verdediging van dit leerstuk, dat het alléén is "door het geloof". Enerzijds, is dit een vernietigende gewaarwording. Ook dat hebben de hervormers doorleefd. Afbrekend, voor ons kunnen en kennen, wat wij voor God menen te kunnen doen of te kunnen lijden. Vernietigend, als het gaat over de mens, die zo dikwijls ten troon geheven wordt, maar anderzijds was het toch ook zalig, goddelijk, hemels, dat, wat bij de mensen onmogelijk is, uit genade mogelijk is bij God, door het geloof alleen.

Maar waarom kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid bij God of een stuk daarvan zijn?

Daar spreekt Zondag 24 van. Is het nu wel nodig, dat de onderwijzer een hele Zondag besteedt aan dit bekende leerstuk? Niemand van ons twijfelt daar toch aan? Bij nader inzien blijkt het wel noodzakelijk. Wat hier staat, druist dwars tegen ons bestaan in, namelijk dat wij er met al onze werken buiten gezet worden. Dat God uit souvereine genade Zijn kerk zalig maakt, prikkelt ons bestaan. Alleen het verbijzeld gemoed aanvaardt het, de mens met het verbroken hart. Voor hem is het een wonder, een zaligheid, dat het zo is. Maar, zolang we staan in eigen kracht en in onze natuurlijke afkerigheid van God, weten we het met ons verstand wel, maar dan kruipen we er met ons bestaan altijd tussen. Dan trachten we toch, als we maar nauwlettend toezien op ons leven, op de één of andere manier God te behagen met ons werken, of met ons nalaten van dit of dat, als God ons maar lankmoedig zou zijn. Maar, zegt ge, het is toch noodzakelijk, dat iemand goede werken doet. Ja zeker, daarvan straks nog meer.

Want, wie God gerechtvaardigd heeft, die zal ook zeker in een weg van heiligmaking zijn voeten zetten op, en zijn weg richten naar, de wet van God, want wie God gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook geheiligd. Wanneer de onderwijzer vraagt: kunnen onze goede werken, of een stuk daarvan, onze gerechtigheid voor God, niet zijn? Dan antwoordt hij: nee, omdat de gerechtigheid, die voor Gods gericht bestaan kan, volkomen met de wet Gods in alle stukken gelijkvormig moet zijn. In de vorige Zondag hebben we

gesproken over het rechtvaardig zijn voor God, alleen door het bloed van Jezus Christus. Komen daar onze werken niet aan te pas? Nee, in het stuk der rechtvaardigmaking komen ze niet te pas. Hebben ze geen enkele waarde voor God en ook in het stuk van heiligmaking niet. Want u moet niet zo denken, dat onze rechtvaardigheid alleen is door Gods genade, maar dat de heiligmaking door onszelf gedaan moet worden.

Nee, ook in de "passieve" heiligmaking is de mens "lijdelijk". We worden niet alleen rechtvaardig gemaakt, door God; maar we worden ook in Christus geheiligd. Heiligen dat betekent afzonderen, afgescheiden van de doodstaat. Wij worden levend gemaakt met Christus en afgescheiden van de zonde en de wereld. Dat is een daad Gods. God ziet ons in Christus aan als "heilig" vanaf het uur der wedergeboorte. God kan met een onheilige geen gemeenschap hebben. Hij ziet in Christus Zijn kerk aan als heilig! Dat noemt men de "passieve" heiligmaking. Dat is de heiligmaking, die al Gods kinderen deelachtig zijn, zodra ze wedergeboren zijn. In Christus, genieten ze volmaakte rechtvaardigheid, maar ook volmaakte heiligheid. Daar zit ook nog een andere zijde aan.

Dat noemt men dan de "actieve" heiligmaking, dat is dus de heiligmaking, die in ons leven gewerkt wordt, niet door ons eigen kunnen of kennen, maar door de kracht van de Heilige Geest. Die Geest, die in Christus, maar ook in ons woont. Want in de wedergeboorte worden we verenigd met Christus. Door die vereniging krijgen we gemeenschap aan de Geest van Christus. En die Geest zit nooit stil, die Geest van Christus is een Geest van heiligmaking. Dus ik ben in Christus geheiligd, vanaf het uur der wedergeboorte, maar ik word ook van dag tot dag vernieuwd, in die actieve heiligmaking, door het werk van de Heilige Geest. En nu zoudt u denken, dat in die actieve heiligmaking mijn werken wel een rol spelen, dat het er dus wel op aan komt, om zoveel mogelijk goed te doen voor God en daardoor toch vooral te zorgen in een rechte verhouding met God te blijven. Nu, dan zitten we wéér midden in de roomse kerk. U weet wel, Rome wil door heiligmaking rechtvaardig worden. Maar God leert, uit de rechtvaardigmaking heilig worden. En dat niet maar éénmaal, maar dat moeten we elke dag opnieuw leren.

Ook in het stuk der heiligmaking hebben onze werken geen enkele waarde voor God. Want het staat er duidelijk: de gerechtigheid, die voor Gods gericht bestaan kan, moet gans volkomen en aan de wet van God in alle stukken gelijkvormig zijn. Daar gaat het dus om en wie durft nu te zeggen, dat hij wel eens één goed werk gedaan heeft, wat naar het gericht van God gans volkomen is en de wet Gods in alle stukken gelijkvormig is? Wij moeten dus de wet Gods onderhouden, zoals God hem onderhoudt. En wie van ons durft dat nu te zeggen; niet de beste van Gods kinderen, zelfs de meest gevorderde op de weg van heiligmaking nog niet. Daar zult u van schrikken. Toch staat er, en het is waar, dat om zólk een gerechtigheid voor God te kunnen verwerven, het zó moet zijn: dat het volkomen aan de wet van God beantwoordt. Zoals God Zelf aan Zijn eigen wet beantwoordt.

En dat wordt in het gericht van God getoetst. Het is niet zo, dat de Heere onze goede werken, die we toch met onze goede bedoelingen doen, ook na de wedergeboorte, als volkomen en volmaakt voor Hem houdt. Nu ja, die mensen doen toch goed; het is wel niet helemaal goed, maar het komt toch voort uit een goed hart, dan zal ik verder maar vergeten, wat voor kwaads of zondigs hen aankleeft. Ik zal het maar houden voor goed. Nee, zegt de Heere, als we door onze werken zalig willen worden, komen we er nooit. Dan moeten we helemaal volmaakt zijn, net zo volmaakt als God. Ach, we weten wel, in dat gericht van God kunnen onze werken onze gerechtigheid voor God niet zijn, zelfs geen stuk daarvan. Want onze werken zijn onvolkomen en bevlekt met zonden. Dat gericht van God gaat hier reeds over ons leven. Wanneer de wet gelezen of gepredikt wordt, wanneer we onder de tucht van het woord van God komen, dan wordt ge geconfronteerd met het heilig recht van God.

Nu zou de volmaaktste in dit leven daar niet aan toe kunnen komen; zie het maar, Noach heeft 120 jaren het werk der rechtvaardigheid gewerkt, in het bouwen van de ark en als hij straks op de verdronken aarde terug keert, dan bedrinkt hij zich aan de wijn. Zijn beste werken zijn onvolkomen. Abraham, de vader der gelovigen, die ten voorbeeld gesteld wordt voor het ganse nageslacht, hij twijfelt aan de vervulling van Gods beloften en in ongelooft neemt hij de dienstmaagd van Sara, om bij haar zaad te verwekken. Om zo, de belofte Gods, tot vervulling te brengen. Het was in een verkeerde weg. Hij heeft zijn beste werken bezoedeld en bevlekt door zijn ongelooft. Job, van wie de Heere zeggen kon, een man, rechtvaardig, oprecht en vroom, wijkende van het kwaad, (Job 1:1) hij heeft zichzelf meer gerechtvaardigd dan God, toen God hem alles afnam. Zijn beste werk was voor God bevlekt. David, de man naar Gods hart, er is nooit iemand geweest met wie de Heere in zulk een gemeenschap stond, ook hij heeft zijn beste werken met zonde bevlekt. Altijd kleefde hij de Heere aan, maar ook altijd kleefde hem de zonde aan: in al zijn werk bevlekt voor God.

Evenals de grote heidenapostel, de ijveraar voor de naam van God, in het werk der zending, zie Rom. 7: ook zijn beste werk is voor God met zonde bevlekt. Dat "bevlekt zijn", heeft ook een zeer sterke betekenis, het duidt op schande. Neem maar iemand, die onder de vlekken zit op zijn kleren; dan zegt men: dat is toch een schande, wanneer we zo naar Gods huis zouden komen. Het is een flauw beeld. Daarom zegt de onderwijzer, onze beste werken zijn met zonde bevlekt; die zijn schandelijk voor God. Je moet je toch schamen, zegt de onderwijzer, zelfs over je beste werken, want die kunnen in het gericht voor God niet bestaan. Nu ja, zegt u, ik ben tenslotte maar een mens en de Heere weet toch, dat er niets volmaakt is op de wereld. Ja, maar in het gericht voor God, wordt alles, wat onvolmaakt is, weggeworpen. Wanneer onze werken door God bezien worden en er kleeft maar een heel klein vlekje aan, dan zegt de Heere: dat keur Ik af, dat kan de hemel niet beërven, dat is niet gelijkvormig aan Mijn heilige wet en daarom afgekeurd. Waar een vlek

aan zit, wordt afgekeurd. Wie kan dan bestaan voor God? *Geliefden, in die weg kàn ook niemand bestaan voor God.*

Ja maar, verdienen dan onze goede werken niet? God heeft toch Zelf gezegd, dat God ze nochtans in dit en in het toekomstige leven wil belonen? De Heere heeft toch op veel plaatsen gesproken van een loon, wat Hij op de werken geven zal? Is het dan vergeefs, als we zo goed mogelijk onze best doen op de wereld en kunnen Gods kinderen dan geen goede werken doen? Nee, zegt u, dat is te kras en te scherp geredeneerd van de onderwijzer. Er zijn heus wel een hoop mensen, die goed doen. Kijk maar eens hoeveel mensen om ons heen, die werkelijk een voorbeeld zijn in dit leven. 't Is waar, er zijn gelukkig nog veel mensen, die de nood der wereld lenigen, door hun liefde en barmhartigheid en verdraagzaamheid en zachtmoedigheid. Maar vergist u niet, dat zijn geen werken, waardoor zij rechtvaardig voor God kunnen zijn. Dat zijn werken, die God nog laat doen, in Zijn algemene goedheid of algemene genade, waardoor het nog mogelijk is, dat de wereld nog is, zoals ze is. Als God die algemene genade zou afsnijden, dan zouden we elkaar allemaal vermoorden, dan was er geen leven meer mogelijk op deze wereld. Dus dat zijn geen werken van verdienste, integendeel, dat is *Gods genade*, dat Hij dat nog laat doen. Soms zelfs door onbekeerde of ongelovige mensen, die een voorbeeld zijn voor de christenen in deze wereld. Want u moet onderscheid maken tussen, die openbaring van Gods algemene genade en tussen de gerechtigheid, die we moeten hebben om in het gericht van God te kunnen bestaan. Al gaf iemand al zijn goed aan de armen, zegt Paulus, en al gaf hij zijn lichaam over om verbrand te worden, en hij had meer niet, dan worden toch zijn werken afgewezen in het gericht van God.

Maar verdienen ze dan ganselijk niet, zegt ge, God heeft het toch beloofd? Ja, er zijn werken, die God beloofd heeft te willen belonen, maar dan legt Hij ze niet in de weegschaal. Bijvoorbeeld de zaligheid aan de ene zijde en de werken aan de andere zijde en dan kijken, hoeveel werken we moeten doen om de schaal door te laten slaan. Zo doe Ik het niet, zegt de Heere, want in de weegschaal van Mijn recht, daar is maar één werk, dat de doorslag geeft, waardoor Ik een zondaar aanzie. Dat is niet uw werk, maar het werk van Jezus Christus. Maar hoe zit dat dan met onze werken? Die heeft God toch ook beloofd te willen belonen? Ja, zegt de onderwijzer, maar dat geschiedt niet uit verdienste, maar uit genade. Want onze werken verdienen niets. In het werkverbond was er reeds sprake van beloning, want nadat God de mens op de wereld gemaakt had, heeft God tegen de mens gezegd: je moet Mijn wet onderhouden en als je die onderhoudt, dan zal Ik je, als een zeer bijzondere belofte het eeuwige leven erbij geven. Want, dat was de Heere niet verplicht. De Heere had tegen Adam en Eva kunnen zeggen: Je moet Mijn wet eeuwig onderhouden en je blijft, wat je nu bent. Dat had de Heere kunnen doen naar Zijn rechtvaardigheid, maar nu heeft Hij in Zijn goedheid en liefde er een belofte aan verbonden. Laat ik het eenvoudig zeggen: Adam en Eva, jullie behoeven het niet "voor niets" te doen. Als je Mijn wet onderhoudt, wil Ik

door Mijn goedheid, jullie het eeuwige leven schenken. Want, dat was een bijzondere beloning. En nu geeft de Heere ook onder het genadeverbond een beloning, maar niet zoals in het werkverbond.

Toen zei de Heere, als je dat doet, dan is dit de beloning, maar onder het genadeverbond is dat niet meer mogelijk, omdat ons leven verdorven is, tot in de wortel van ons bestaan, zodat we nooit meer iets goeds kunnen doen voor God. Dan ben ik er nog niet uit, zegt ge. Want, de Heere heeft op verschillende plaatsen in Zijn woord beloofd, dat Hij "het goede" belonen wil. Tegen die wakende dienstknechten heeft Hij toch gezegd, wanneer ze waken zullen, totdat de heer wederkomt van de bruiloft, dan zal Hij hen doen aanzitten en hen dienen. En tot de mensen, die Hij talenten gaf, heeft Hij toch ook van beloning gesproken en in de brieven aan de gemeente van Klein-Azië heeft Hij aan elke gemeente toch ook een ruime beloning in het vooruitzicht gesteld. Hij heeft het toch Zelf op menige plaats gezegd, dat op de werken zal volgen, dat Hij belonen zal, hier in dit leven en na dit leven. Ja, zegt de onderwijzer, maar dan meet God dat niet af naar verdienste, God betaalt niet uit naar schuld, maar naar genade. Wanneer wij bij iemand werken, heeft degene bij wie wij werken schuld en hoeveel temeer wij bij hem werken, zoveel temeer schuld. En dan aan het eind van de maand, dan rekt die man af en dan is de schuld vereffend. Nee, zegt de Heere, zó doe Ik het niet. Ik geef geen loon naar uw werk, maar wat Ik geef, dat geef Ik uit genade. Uw werken, als zodanig, verdienen niet, maar het is Mijn bijzondere beloning, die Ik, als genade, daar aan hecht. Wanneer gij in Mijn wegen wandelt, dan zal Ik u loon geven. Ja, de Heere komt hier ook tegemoet aan de zwakheid en de ellendigheid van onze staat en aan de drang, die in ons aller leven is overgebleven na onze val, om door werken zalig te worden. Nee, de Heere wijst niet aan, om weer door werken zalig te worden, maar de Heere weet, dat wij schepselen zijn, die het oog op het loon gevestigd hebben. Dat is ingeschapen in ons hart. Zo wil Hij nu ook een kroon aan het eind van de baan geven. Zo wil Hij ons "loon" in het vooruitzicht stellen en zo heeft ook Mozes de keus gedaan, ziende op "de vergelding des loons".

Ja, dat is geoorloofd, je mag de Heere dienen om loon, als je dan het loon, maar ziet als een genadeloon. En als je dan maar niet zegt: wij hebben dit en nu doet U dat. Nee, dat is het loon naar verdienste, dat deden de farizeeën. Zij eisten streng loon op hun arbeid. Zij zeggen: Heere, ik doe dit en dat voor U, nu moet U iets terug doen. Maar Mozes zag op de vergelding des loons. Hij zei: die versmaadheid van Christus in het volk is mij meer waard dan alle schatten van Egypte. Die versmade Christus, die lijdt en sterft. Dat zag hij reeds in de belofte voor Zijn Volk. Die Christus heb ik lief en ik wil hier met die Christus sterven. Ik weet, dat Hij overwinnen zal en dat ik straks met Hem zal overwinnen. Dat was het loon, maar dan is het toch nooit ons loon. Zo zei de Heere tegen de discipelen: Breng Mij van de vissen, die gij nu gevangen hebt. En dan zeggen zij: Heere, dat zijn onze vissen niet, die hebben wij niet gevangen. Zo is het ook, als de Heere zegt: Ik zal je werken belonen, Ik weet

zeker van al degenen, die in de hemel komen, dat ze niet één goed werk zullen kunnen opnoemen en dat ze hartelijk zullen zeggen: Heere, ze waren allemaal met zonde bevuurd. Maar dan zal de Heere zeggen: Ik wil ze toch belonen uit genade omdat gij het gedaan hebt uit het nieuwe gemoed en uit een reine vreze tot Mij. En nu zie Ik ze aan in Christus, want in u zijn ze gewerkt door die zelfde Heilige Geest, die ook in Mijn Zoon Jezus Christus werkt.

Zingen wij nu eerst Psalm 1 : 1.

Maar maakt deze leer geen zorgeloze en goddeloze mensen? Als dat echt zo is, dat ik er niets aan toe kan brengen tot mijn zaligheid, wat baat het me dan. Laat ik dan maar leven, zoals ik leef. Dan hoor ik vele stemmen die zeggen: als ik dan uitverkoren ben, kom ik er toch. Mijn goede werken baten niet, dan kan ik toch in ieder geval een poosje plezier hebben in deze wereld en laat ik dan verder maar zien, wat er met me gebeuren zal. Want al mijn werk, al ga ik nog zo dikwijls naar de kerk en al bid ik nog zo lang en al lees ik in de Bijbel en al leef ik nog zo vroom, het baat me toch allemaal niets. U zegt het toch, maakt deze leer geen zorgeloze en goddeloze mensen?

Het antwoord luidt: Het is onmogelijk dat, zo wie Christus door een waarachtig geloof ingeplant is, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid. Ja, zult u zeggen, dat is nog geen antwoord op mijn vraag. Ach, op uw vraag is ook een antwoord: dat het niet hetzelfde is hoe of u leeft, nee, dat is het beslist niet! Waarom niet? Wel, omdat de Heere Zijn genade in de weg van Zijn inzettingen wil verheerlijken. Jongens en meisjes, als je nu je voeten zet op dat brede pad der zonde, dan denk je misschien: en dat weet ik nog wel uit mijn eigen jeugd, ik doe wel verkeerd, maar met al dat goedgevoelen, kan ik ook de hemel niet verdienen. En als ik nu een "gekende des Heeren" ben, dan zal de Heere me toch wel stil houden, op het pad der zonde.

O, denk er om, dat is erg gevaarlijk. Dat grenst aan de zonde tegen de Heilige Geest. Want, als je je voeten zet op het brede pad der zonde, dan mag je niet anders verwachten, dan dat God je op dat pad zal laten wandelen. Denk daar aan! En nou de andere kant. Ja, zeg je, als ik dan naar de kerk kom en naar catechisatie kom en bid en lees en andere vriendinnetjes en vriendjes heb, mag je dan uit genade de zaligheid verwachten? En waarom? Omdat je naar de kerk gaat? Nee, want het geschiedt niet uit verdienste, maar uit genade. En, omdat de Heere in de weg van Zijn instellingen werken wil, mag je zeggen: Heere ik kan mezelf niet bekeren en er is geen enkel werk, wat in de weegschaal van Uw recht volmaakt kan zijn, maar Heere, U hebt toch beloofd, dat U door Uw Woord en Geest wil werken. Door de bediening van dit Woord, ach, doe het dan ook in mij!

En dan moogt ge op God hopen en mag u verwachten, dat God het aan u doen zal. Die verwachting mag u hebben op grond van Gods Woord, dat Hij dat ook zal doen. En, zegt de onderwijzer, deze leer maakt beslist geen zorgeloze

of goddeloze mensen, want, die Christus door een waarachtig geloof is ingeplant daar wordt van onze zijde iets van ervaren, wanneer we in bewustheid met Christus door het geloof mogen leven, daar gaat toch altijd die afsnijding aan vooraf, die bekendmaking van de onvolmaaktheid van onze werken. Niet in de wedergeboorte, want daar gaat geen werk aan vooraf, maar aan de bewustheid van de geloofsgemeenschap met Christus, gaat de afsnijding vooraf en dan zal het toch altijd zo zijn in het leven van Gods kerk: ik wou vluchten maar kon nergens heen, terwijl mij de dood voor ogen scheen en alle hoop mij gans ontviel en niemand zorgde voor mijn ziel. Ik weet wel, het is de begeerte van het nieuwe leven om veel goed te doen voor God. Wanneer de Heere, Zijn recht in ons hart openbaart en de liefde in ons leven uitstort, dan willen we met ons gehele leven beantwoorden aan dat heilige recht van God. Het wordt echter ervaren, dat al onze werken met zonde bevlekt zijn.

Wie Christus door een waarachtig geloof ingeplant is, krijgt in het leven een tijd, dat hij zegt: Heere door mijn doen kan ik U niet behagen, de weg van mij tot U is afgegrensd. Is er nog een weg van U tot mij? De weg om door mijn werken rechtvaardig te worden heb ik aan alle kanten geprobeerd. Het is te vergeefs, ik ben verstoten van voor Uw ogen. 'k Ben gans hulpeloos en ellendig. 'k Heb afgekapte handen en verbrijzelde voeten. 'k Kan tot de troon der genade niet meer komen. Zou Davids ontferm U mijner.

Op ons NEE zegt Hij JA wanneer Hij Zichzelf in ons leven openbaart, groter wonder is er niet aan een verloren zondaar, als de Middelaar Gods en der mensen, die in onze plaats aan Gods gerechtigheid genoeg deed. Wanneer we iets van die gezegende heerlijkheid van Hem gaan zien, in de staat van Zijn vernedering en iets aanschouwd wordt van de wonden van Hem, door ons geslagen. Wie zo door het geloof wordt ingeplant, bevindelijk, onderwerpelijk, wordt van dag tot dag telkens afgebroken en ook telkens vernieuwd. Dan is het onmogelijk, dat zo iemand niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid. Het is onmogelijk dat wie met Christus is begiftigd, niet de werken van Christus zou doen, al moet dan de verst gevorderde in dit leven zeggen, dat hij nog maar een klein beginsel heeft van het ware leven der dankbaarheid. Dan is het onmogelijk, dat Lydia de broeders niet in huis neemt en dat de stokbewaarder degene, die hem het Evangelie geboodschapt heeft, niet in huis neemt.

Zomin kan ook de mond van de moordenaar langer zwijgen, tegenover zijn mede moordenaar. Zo kan ook Paulus niet langer de gemeente van Christus vervolgen. Dus degene, die geen vruchten der dankbaarheid voortbrengt, is geen kind van God. Dat mogen we wel eens ter harte nemen. Er zijn heel wat mensen die wel praten over hun bekering en hun bevinding op de weg des levens terwijl zij tegenover hun naasten zo hard zijn als een spijker. Ja, zelfs tegen hun naaste bloedverwanten zijn ze keihard. Gij zijt onbekeerd, die zo leeft. Gij zult, door het vlamvend oordeel van God over uw leven, vergaan, al had ge zelfs een boek geschreven over wat gij allemaal meegemaakt had. De

catechismus zegt overeenkomstig Gods Woord: aan de vruchten zult ge de boom kennen. De ouden zeiden: Van bomen heb ik geen verstand, maar van vruchten wel. Ik kan goed zien, of het een appel is of een peer.

Zo is het ook in het geestelijke. Van harten hebben we geen verstand, we kunnen in het binnenste van iemands hart niet inzien. Dat doet de Heere. Maar een goede boom brengt goede vruchten voort, en een kwade boom, kwade vruchten. Toets daar nu uw hart eens aan. Het is onmogelijk, dat wie Christus door het geloof is ingeplant, geen vruchten zou voortbrengen.

Toets uw hart aan de vruchten, die u in uw leven openbaart: vrede, liefde, geloof, blijdschap, lankmoedigheid, zachtmoedigheid en matigheid. Dat zijn de vruchten van het nieuwe leven. Toets er uw hart eens aan. Heeft u iets van die vruchten, weten uw burenen het, uw man, uw vrouw? Zien uw kinderen het in uw leven? Ik weet wel, de beste zal moeten zeggen: ik openbaar geen vruchten. Dat zegt uw naaste niet, dat zegt u van uzelf. Uw naaste zal zeggen: dat is toch een kind van God. Vruchten, die voortvloeien uit de gemeenschap met Christus. Mensen paai uzelf niet, dat ge kinderen van God zijt, zo ge geen vruchten draagt, zodat de gemeente het niet kan zien in uw leven, dat ge God liefhebt en uw naaste. Anders zijt ge voor God een wegwerpelijk kleed. Wij zullen vrucht dragen op zijn tijd. Die geplant zijt aan deze klare waterstroom, die zullen hun vruchten geven dag bij dag. Zij zullen ootmoedig worden en nederig en liefdevol en barmhartig en gaarne vergevend. Dat zijn de vruchten van het nieuwe leven. Wanneer ik verzekerd mag worden van mijn "staat", helpen zij ook mijn staat voor God op te maken, als ik dat nieuwe leven in mij vindt, al zegt u zelf: het is nog zo gebrekkig.

Als die lieve Geest eens schijnt over Zijn eigen werk, dan behoeft u niet bang te wezen, dat u groot zal worden met het dragen van vruchten. De wijnstok, die het zwaarst beladen is, die buigt het diepst met zijn ranken. Die het meeste vrucht draagt, is het meest in de gemeenschap met Christus. Die het meest op Hem zien en in een weg van rechtvaardigmaking, door Zijn bloed geheiligd worden, worden dagelijks vernieuwd door de kracht van Zijn Geest. Dagelijks heiliger worden en dagelijks meer afsterven van de zonde en dagelijks meer opwassen in een nieuw leven.

Jongens en meisjes toets daar je hart eens aan. Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn. Is je schat nog in deze wereld, het is een bewijs dat je hart er ook is. Hoe moet je het dan maken, als je straks in dat gericht van God zult worden gewogen en Hem niet lief zal hebben en geen vruchten van het nieuwe leven zal openbaren? In al de weelde en voorspoed van dit leven is toch geen bestendige vreugde. Ik roep uw eigen leven tot getuige: je hebt misschien wel gesprongen en gedanst en gezongen? Wees eens eerlijk, toen ge naar huis ging, was je toen echt in God verblijd. Had ge toen een hart om God te kunnen ontmoeten? Nee, ge vreesde nog meer dan voordien, voor God. Het einde van de wereld is de dood.

Zoals, elke dag opnieuw, de vrede verdiept wordt in Christus, zo wordt ook elke dag opnieuw, de doodslucht van de wereld geroken in het begaan van de

zonde om eindelijk in een eeuwige nacht onder te gaan en te licht bevonden te worden in het gericht van God. O, hoe gelukkig zijn dan zij, die hier in dit leven zich tot God mogen bekeren, die zich door Zijn genade tot Hem heen wenden. Die hun voeten mogen zetten in Zijn spoor en die zeggen mogen: Heere, mijn werken zijn te licht bevonden en waar moet ik heen, dan tot U alleen. Gij zult mij niet verstoten. U hebt Uw eigen Zoon van de troon gezonden; op Hem zien mijn schreiende ogen en op Hem vertrouw ik in het verdriet. Hoeveel te dichter, ge dan bij Hem moogt schuilen, hoeveel te heiliger uw leven zal worden.

Immers, een leven van heiligmaking vloeit voort uit de gedurige kennismaking van: het rechtvaardig zijn voor God. Hoeveel te meer we in zijn wonden mogen schuilen, hoeveel te verder we van de wereld leven. En als we dan straks onze voeten zetten op de gouden stranden der eeuwigheid, zullen we nooit in onze werken roemen, want dan zullen de werken, die wij gedaan hebben, vruchten zijn van de rechtvaardigmaking door het bloed van Jezus Christus alleen. Amen.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.